

မြန်မာစာစာ

缅甸语

第三册

北京外国语大学

许清章 编

外语教学与研究出版社

缅甸语

第 3 册

北京外国语大学

许清章 编

外语教学与研究出版社

图书在版编目(CIP)数据

缅甸语 第三册/许清章编. —北京:外语教学与研究出版社, 1994. 10

ISBN 7-5600-0933-6

I. 缅… II. 许… III. 缅语—语言教学—高等学校—教材 IV. H421.9

中国版本图书馆 CIP 数据核字(94)第 11159 号

出 版 人: 李朋义

出版发行: 外语教学与研究出版社

社 址: 北京市西三环北路 19 号 (100089)

网 址: <http://www.fltrp.com>

印 刷: 北京外国语大学印刷厂

开 本: 850×1168 1/32

印 张: 12.25

版 次: 1994 年 10 月第 1 版 2005 年 8 月第 2 次印刷

书 号: ISBN 7-5600-0933-6

定 价: 17.90 元

* * *

如有印刷、装订质量问题出版社负责调换

制售盗版必究 举报查实奖励

版权保护办公室举报电话: (010)88817519

出版说明

本书供高校缅甸语专业二年级上学期使用。全书共16课，每课附课外补充读物及注释。

李鸿宾老师承担了本教材中五篇课文的选材及其部分单词、语法、注释和练习配置等工作。温温埃小姐和丹丹温小姐帮助进行了缅语部分的校对及有关编辑工作，在此谨表谢意。

编 者

1994年7月

前 言

《缅甸语》第三、四册是接周思贤、张铁英、陈雪华等老师编著的第一、二册的续篇，课文题材多数选自缅甸联邦教育部教科书编辑委员会审定的《新编缅甸语》、《初级中学教科书》或有关基础散文选。少数（尤其是补充读物部分）选自中国有关刊物或图书的译文。课文中的语言文字和语法句型结构等，力求注意由浅入深、通俗易懂、接近现实生活与社会；题材广泛多样，实用性较强。其中，包括社会国情、民族文化、政治经济、历史民俗、人物传记、中缅友谊、工业农业及科学技术等各个方面。体裁则有叙事短文、生活散文、民间传说、文学传记、政治短评、采访报导和文学诗歌等等。

选材及编写过程中，在总结以往诸多经验教训的基础上，考虑到几年来新入学的历届高考新生的基本文化素质和英语水平不断提高的这一重要因素和现实。因此，文章除强调科学性外，在知识性、启迪性或哲理性方面或似较前的同年级教材稍加突出些。其目的是为了使学生在按步就班、扎扎实实地学到真正有用的语言知识外，又能通过全面的语言学习和综合训练，开阔视野，提高语言实际应用和思辨能力，逐步熟悉或了解各个领域的不同景观和知识，调动

学生的学习积极性。

如今，时代正在飞速前进，社会也正在日新月异地发生变化，中缅两国的改革开放和双边经贸合作关系也正朝着更加深入的方向发展。为了适应时代和形势发展的需要，每一主课后附加的补充读物，有的着意选自有关中缅经济、贸易及科技方面的短文。有的还增补少量必要的科技专业词汇，便于读者参考应用。个别篇章虽有略长之嫌，但文字却仍较通俗易懂，句法结构简明清晰，读之有味。有的文章篇幅太长，编者已酌情删节。

三、四两册教材，既有旧编，更多的是新选，着重增加了语法及难句注释，对常用词的应用及其语法特征等也尽量引用不同例句加以具体说明或比较。每册教材均为16课，个别文章虽非应时之作，但从语言角度及内容素材看，均有一定的学习价值。

鉴于编写时间极其短促，加之水平所限，错误或不当之处在所难免。谨请同行专家、学者及读者们批评指正。

编 者

1994年7月

မာ တီ ကာ

သင်ခန်းစာ ၁	1
ကျန်းမာရေး	
သင်ခန်းစာ ၂	26
မြန်မာလူမျိုးတို့၏မလေ့ထုံးစံ	
သင်ခန်းစာ ၃	47
ထူးဆန်းသောလုံခြုံရေးသမား	
သင်ခန်းစာ ၄	70
အလုပ်သမားနေ့	
သင်ခန်းစာ ၅	91
ဆရာတော်ဦးဥက္ကမ	
သင်ခန်းစာ ၆	115
ချာဆန်းစီးကရက်စက်ရုံ	
သင်ခန်းစာ ၇	134
လိနင်နဲ့မကြောက်တရား	
သင်ခန်းစာ ၈	157
ကမ္ဘာ့သစ်ပင်များနေ့	

သင်ခန်းစာ ၉	176
တရုတ်ပြည်မှကြီး မြတ်သောစာပေပညာရှင်၊	
အထွေးအခေါ်ပညာရှင်၊တော်လှန်ရေးသမားလူရှင်	
သင်ခန်းစာ ၁၀	197
နွေဦးကျက်သရေ	
သင်ခန်းစာ ၁၁	212
ရှောင်ပြည်ဝေးဝေးမှယစ်ဆေး	
သင်ခန်းစာ ၁၂	234
ကျေးဇူးသိတတ်သောငယ်ညို	
သင်ခန်းစာ ၁၃	255
သြိုန်ချိန်	
သင်ခန်းစာ ၁၄	274
စုပေါင်းအားဖြင့်အောင်နိုင်ခြင်း	
သင်ခန်းစာ ၁၅	297
အဟိဒ္ဓိဆင်	
သင်ခန်းစာ ၁၆	319
ငါးမွေးမြူရေး	
总词汇表	340

သင်ခန်းစာ (၁)

ကျန်းမာရေး

လောကတွင် မည်သည့်အရာကိုအလိုချင်ဆုံး စဉ်းစားမေးပါက၊ တစ်ဦးကစီနီ ရွှေရတနာတို့ကိုအလိုချင်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဖြေမည်။ တစ်ဦးကလူပကောင်း မွန်သောတိုက်တာခြံမြေ ကိုအလိုချင်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဖြေမည်။ တစ်ဦးကကြီးမြတ်သော ဂိုဏ်းထူး၊ ဘွဲ့ထူး ကိုအလိုချင်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဖြေမည်။ လူအမျိုးမျိုး သည်၍ဆိုဖြင့်အဖြေအမျိုးမျိုး ကိုဖြေကြားလေ့ရှိကစားရော၊ ဂါဝေဒနာတခုခုစွဲကပ်ကာအိပ်ရာထဲတွင် သေလှ မျောပါး ဝေဒနာခံစားရခြင်းကိုကား မည်သူမှနှစ်သက်လိုလား၊ ကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။

ကျန်းမာခြင်း နှင့်မပြည့်စုံသောသူသည်မိမိလုပ်ငန်း ဆောင်တာတို့ကို အောင်မြင်အောင် မပြုဆောင်နိုင်ပေ။ မိမိရည်မှန်းချက်ပန်း ကိုင်သို့ရောက်အောင်လည်း ချောချောမောမောမသွားနိုင်ပေ။ စဉ်းစိမ်ချမ်းသာ နှင့်နေရသော်လည်း ၊ စဉ်းစိမ်ချမ်းသာ၏အရသာတို့ ပြည့်ပြည့်ဝဝမခံစားနိုင်ပေ။ အရသာရှိသောစားကောင်းသောကိစ္စဖွယ်တို့ကိုသုံးဆောင်ရသော်လည်း၊ အစား

အစာဆီအရသာကိုပြည့်ပြည့်ဝဝမခံစားနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ညွှန်ကြားသောသူတို့က "လူသားတို့အလိုချင်ဆုံးသောအရာသည်ကျန်းမာခြင်းဖြစ်သည်။ ကျန်းမာခြင်းသည်မြတ်သောလောဘကြီးတပါးဖြစ်သည်" ဟုမိန့်ဆိုကြခြင်းဖြစ်သည်။

ကျန်းမာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံလိုသောလူတိုင်းသည်အနေအထိုင်၊ အစားအသောက်တို့၌သတိပြုဆင်ခြင်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်သောအိမ်သည်အပူအအေး၊ ဟူသောရာသီဥတုဒဏ်ကိုကံကွယ်နိုင်ရမည်။ အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင်အမှိုက်သိုက်များ၊ မြေခင်းပုတ်၊ ရေပုတ်များမရှိပဲ၊ သန့်ရှင်းခြောက်သွေ့နေရမည်။ မကောင်းသောအနံ့အသက်များကင်းစင်ပြီး၊ လေကောင်းလေသန့်အမြဲရနေရမည်။ ထို့ပြင်အလင်းရောင်ကိုလည်းကောင်း၊ စွာရရှိရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဝတ်ဆင်သောအဝတ်အစည်းသည်အပူအအေးရာသီဥတုဒဏ်ကိုကံကွယ်နိုင်ရမည်။ ချေးညွှတ်များကင်းစင်ပြီး၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်းရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့သောက်သုံးသောရေသည် ရေဂါဝိုး၊ မွှားများ၊ အနည်အမှန်များ၊ အမှိုက်သိုက်များကင်းစင်ပြီး၊ ကြည်လင်သန့်ရှင်းနေရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့စားသောက်သောအစားအစာသည် ကြေညစ်လွယ်ရမည်၊ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်ရမည်။ အာဟာရဓာတ်နှင့်ပြည့်စုံရမည်။ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ဥအမျိုးမျိုးနှင့်နို့အမျိုးမျိုးတို့သည်အာဟာရ

ခေတ်နှင်ပြုစုစံသည်။ ဆန်၊ ဂျုံ၊ အလူးတို့သည်အဟောရခေတ်
နှင်ပြုစုစံသည်။ သန့်ရှင်း လတ်ဆတ်သောဟင်း သီး ဟင်း
ရွက်တို့သည်အဟောရခေတ်နှင်ပြုစုစံသည်။ ဣန္ဒြိယတို့သည်အသီး
အရွက်နှင်အသား တို့တို့မျှတစွာစား သောတိရမည်။ ဣန္ဒြိ
ယတို့သုံး စွဲသောပန်း ကန်ဆိုး ခွက်များ သည် ချေး ညှော်များ
ကင်း စင်ပြီး ၊ ပြောငင်လတ်သန့်ရှင်း နေရမည်။ သန့်ရှင်း
စွာချက်ပြုတ်ပြီး ၊ အစား အသောက်တို့ပူပူ နွေး နွေး စား
သောက်ရမည်။ အစား အသောက်တို့လည်း အချိန်မှန်မှန်
စား သောက်ရမည်။ ရောဂါဖြစ်လွယ် သောအစား အစာ
များ ၊ ပုပ်သိုး နေသောအစား အစာများ တို့မစား
သောတိရပေ။ အမှည့်လွန် သောသစ်သီး များ တို့လည်း မ
စား ရပေ။

တို့ပြင် ၊ ဣန္ဒြိယတို့သည်အဆိပ်အ နေမှန် အောင်ဂရုစိုက်ရ
မည်။ စောစောအိပ်ရာသို့ဝင်ခြင်း၊ စောစောအိပ်ရာ
မှထခြင်း တို့ပြုရမည်။ ကိုယ်အား ညက်အား တို့အလွန်အကွဲဖြန်း
ခြင်း မပြုမီ အောင်လည်း သတိထား ရမည်။ နေ့စဉ်မှန်
မှန်ကုန်း မာရေး လေ့ကျင့်ခန်းများ တို့ပြုလုပ်ရမည်။ ကိုယ်
နှင်သင့်တော် သောဝါသနာပါသည်အား ကစား တရပ်ရပ်
တို့လည်း လေ့ကျင့်ရမည်။

" ရောဂါဝေဒနာမဖြစ်ပွား မိကြိတ်ကောတွယ်ခြင်း
သည် ရောဂါဝေဒနာဖြစ်ပွားမှကုသခြင်းထက်ပို၍ ကောင်း

သည် " ဟူ သော ဆိုရိုးစကား ဂြိုသည်။ ကွန်ဝ်တိုသ် ရောဂါဝေဒနာမဖြစ်ပွားရ အောင်သတိပြု နေထိုင်ရမည်။ ဆီးဝမ်းမှန် အောင်ဂရုစိုက်ရမည်။ ကိုယ်လက်မဆီမသွာဖြစ်သည့် နှင့်တဖြိုင်နက်မိမိ၌ မည်သည့်အချက်များ ချက်ဖွင်း နေသည့်ကိုစစ်ဆေးဆင်ခြင်ရမည်။ ပြုပြင်ကံကွယ်ရမည့်အချက်ကိုချက်ချင်း ပြုပြင်ကံကွယ်ရမည်။ ရောဂါဝေဒနာတစ်ရပ်ရပ်စွဲကပ်လာပါကတက်သိကွင်း ကျင်သောဆရာသမား များ ကိုပြသ၍ အကုသကုခံယူရမည်။

ဤသို့ နေထိုင်စား သောက်ဆောင်ရွက်ပါက၊ ကွန်ဝ်တိုသ် ရောဂါဝေဒနာများ တင်း စင်ပြီး၊ ကျန်းမာခြင်း နှင့်ပြည့်စုံမည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်း ဆောင်တာအဝဝကိုလည်း အောင်မြင်အောင်ရွက်ဆောင်နိုင်မည်။ ရည်မှန်းချက်ပန်း တိုင်သို့လည်း ချောချောမောမော ရောက်ရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဝေါဟာရများ

လောက (န)	社会	တိုက်တာခြံမြေ (န)	楼阁庭院
စိန်ရွှေရတနာ (န)		ကြီးမြင့်သော (နဝ)	高尚的
	金银财宝	ဂုဏ်ထူးဆောင် (န)	高贵的衔称

ရောဂါ(န)	疾病	လေကောင်းလေသန့်(န)	新鲜空气
ဝေဒနာ(န)	病痛		
စွဲကပ်(က)	患 (病)	အလင်း ရောင်(န)	光线
သေလုမြေခါး(က)		အနံ့အသက်(န)	气味
接近死亡, 病入膏肓		ဖုံးလွှမ်း(က)	复盖
နှစ်သက်လိုလား(က)	爱好	အဝတ်အစဉ်(န)	衣服
需求		ရောဂါပိုးမွှား(န)	
လုပ်ငန်းဆောင်တာ(န)			病菌
事业, 工作		အနည်(န)	沉淀物
ပြည့်စုံ(က)	齐全, 齐备	အမှုန်(န)	微尘
ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်		ဤလင်သန့်ရှင်း(နဝ)	
(န) 目标			洁白干净
စဉ်းစိမ်း(န) စီးဇီန့်/享受		သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်(နဝ)	
ချမ်းသာ(န) 幸福, 愉快			洁净新鲜
လတ်ဆတ်(န) 最大幸运		ပြောင်လက်(နဝ)	光滑
အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်(န)		အချိန်မှန်မှန်(ကဝ)	按时
房子周围		အလွန်မှည့်သော(နဝ)	
အမှိုက်သရိုက်(န)	垃圾		熟透了的
မြောင်းပုတ်(န)	臭水沟	ရေခိုးချိုးခြင်း(န)	
ရေပုတ်(န)	臭水		洗澡, 冲凉
ချေးညွှတ်(န)	垢垢, 垢	အလွန်အကျွံ(ကဝ)	过分地

ကိုယ်အား ညက်အား (န)	စစ်ဆေး ဆင်ခြင် (က)
体力和脑力	检查
ကိုယ်လက်မအီမသဘာ	တတ်သိကျွမ်းကျင် (က)
(စကားစု) 身体不适	精通，熟练

၇ င်း ပြုချက်

၁။ လောကတွင် မည်သည့်အရာကိုအလိုချင်ဆုံး နည်း ဟု မေးပါက။

如果问到，社会上（你）最需要的东西是什么……。

လောက 社会，也可解为 “……界”，如စာပေလောက 文学界，ဂျက်ဂျင်လောက 电影界，ကျောင်းသားလောက 学生界；但外交界是သံတမန်ဂျက်။

မည်သည့် 疑问代词，起修饰名词အရာ的作用，意为“什么东西”。မည်သည့်ဌာန 什么部门，မည်သည့်လမ်းစဉ် 什么路线，မည်သည့်အရောင် 什么颜色，မည်သည့်နေ့ 何日，哪天。

ပါက 连词，意思是，“如果，倘若”，放置动词后。例如：

တရက်ကွန်မြူနစ်ပါတီသဘာမရှိပါကတရက်ပြည်သတ်လွှတ်
မြေဘက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

没有中国共产党，中国就不能取得解放。

၂။ လင့်ကစား: 连词，放动词后，意为“尽管……但是”

例如：

— သူကြီး ကြီး စား စား သင်ယူ လေ့လာ လင့် ကစား
စာ မေး ပွဲ မ အောင် နိုင် သေး ချေ။

尽管他勤奋研读，但是考试仍未及格。

— လူအမျိုး မျိုး သည်၍ သို့ဖြင့် အခြေအမျိုး မျိုးကို ဖြေကြား
ကြလင့်ကစား ရောဂါဝေသနာတခုခုစွဲ ကပ်ကာ
အိပ်ရသဲတွင် သေလု မျှောပါး ဝေသနာခံစားရ
ခြင်း ကိုကား မည်သူမျှ နှစ်သက်လိုလားကြလိမ့် မည်မ
ဟုတ် ပေ။

尽管各种人作出如此互而有异的各种回答，然而，任何人都
都不愿意染上任何一种疾病，卧床不起甚而病入膏肓。

句中的“ကစား”起强调作用。မည်သူ 加မှ 后，解为“任
何人”，“不论什么人”。

၃။ ကုန်း မာခြင်း နှင့် မပြည့်စုံ သောသူသည် မိမိလုပ်ငန်း
အောင်တာကို အောင်မြင် အောင်မလုပ် အောင်နိုင်
ပေ။

患病的人（不具备身体健康条件的人）就不能胜利地完成自己
的工作任务。

ပြည့်စုံ 作为动词使用，说明是否达到或具备某种资格、条件或

程度时，常常同助词“၍”连接。如：

ပါတီဝင်အရည်အချင်း နှင့်မပြည့်စုံသူများ။

不具备党员资格的人。

လုံ့လဝီရိယနဲ့ပြည့်စုံတဲ့လူ။ 勤劳的人

၄။ ဖွယ် 同တွယ်或တွယ်ရ၁. 口语体用“စရ၁”，置动词后，构成名词，意为“……东西”，“可能……的事情”。如：

အရသာရှိသောစားကောင်းသောက်တွယ်တို့

香味可口的食品。

စားသောက်တွယ်များ။

饮食品。

အဘယ်မှာပြောတွယ်ရှိအံ့နည်း။

有什么可说的呢？

လုပ်စရ၁(တွယ်)မရှိ

没有什么可做的事。

ဤအရေးတို့စွန့်ပစ်သက်၍ဖြစ်နိုင်တွယ်မရှိချေ။

这件事不可能发生。

ဝယ်စရ၁မရှိဘူး။

没有什么可买的。

မေးစရ၁များရှိသေးသလား။

还有什么可问的吗？

ပြောကံစရ၁မလိုဘူး။

不用害怕。

၅။ ခွံ 助词，放名词后，组成状语词组，起修饰句中动词的作用。意为“在……方面”，可用 တွင် 代替，口语体用 မှာ 如：

— ကုန်: မာခြင်း နှင့်ဖြည့်စုံ လို သောလူတိုင်း သည်
အနာအထိင်း၊ အစား အသောက်တို့၌သတိပေးခြင်း
ရမည်။

每个期望身体健康的人都必须在饮食、起居方面多加注意。

— အဘက်ဘက်၌အဆင် ပြေပါသည်။

各个方面都顺利。

— စီး ပွား: ရေးဘက်၌လျင်မြန်စွာတိုးတက်လာသည်။

在经济方面迅速发展。

၆။ ဟု သော 连词，放名词或子句后，意为“称之为……的”
例如：

— ဖွာမင် (ဓမ္မမုခ်) ဟု သော ကျောင်း တိုက်သည်က
ရုဟိနီငါးတွင်ထင်ရှား ကျော်ကြား သောဗုဒ္ဓဘာ
သာယာကျောင်း တိုက်ဖြစ်သည်။

法门寺（被称之为“法门”的寺庙）是中国著名之佛寺。

— သံ နှင့် သံမဏိမြို့တော်ဟု သော အနီးစပ်နီး သံ နှင့် သံမဏိ
စက်ရုံကြီး တို့က နေ၍တခါမှမ ရောက်ခဲ့ပါဘူး။

这个称之为“钢都”的鞍山钢铁厂我一次也未曾到过。